

Lokaal Educatieve Agenda

Voorschoten

2023-2026

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Hoofdambitie en uitgangspunten	5
	2.1 Hoofdambitie	5
	2.2 Uitgangspunten en principes.....	5
3	Inhoudelijke thema's	7
	3.1 Een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg & tussen onderwijs en zorg	7
	3.2 Voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling	8
	3.3 Sterke doorgaande lijnen en goede overgangen	10
	3.4 Overige mogelijke onderwerpen 2023-2026	11
4	Structuur en organisatie	12
	4.1 Bestuurlijke verantwoordelijkheden.....	12
	4.2 De structuur van de LEA	13
	4.3 Financiering LEA.....	15
	4.4 Communicatie	15

Voorwoord

Goed onderwijs en goede kinderopvang zijn belangrijk om onze kinderen voor te bereiden op de toekomst en ze de kennis en vaardigheden bij te brengen die ze in de maatschappij en op de arbeidsmarkt nodig hebben. Scholen en overige instellingen daaromheen hebben gezamenlijk en ieder vanuit hun eigen rol de verantwoordelijkheid om elk kind de beste kansen te bieden. In Voorschoten werken al deze organisaties samen. Omdat we er met elkaar voor kunnen zorgen dat kinderen gemotiveerd en ondersteund worden om het beste uit zichzelf te halen en zich te blijven ontwikkelen, ook als het op school, thuis of met vrienden even niet zo gemakkelijk gaat.

Hoe we dat doen, leest u in deze Lokaal Educatieve Agenda. Hierin is voor de komende vier jaar vastgelegd wat we gezamenlijk willen gaan aanpakken en wat we daarmee willen bereiken. We zetten in op kansen voor elk kind. Elk kind in Voorschoten dient de kans te krijgen om te leren en zijn of haar talenten optimaal te ontwikkelen met, waar nodig, de juiste hulp en ondersteuning op het juiste moment.

Om onze doelen waar te kunnen maken, werken we in de uitvoering met een stuurgroep en werkgroepen. We formuleren welke acties we gaan uitvoeren, gaan aan de slag met de partijen die daarbij nodig zijn en bespreken met elkaar wat de uitkomsten van onze inspanningen zijn. Door deze nieuwe manier van werken willen we effectiever, slagvaardiger en flexibeler in kunnen spelen op wat de ontwikkelingen in onze samenleving van ons vragen.

Het college van burgemeester en wethouders en de bestuurlijke educatieve partners in Voorschoten

1 Inleiding

In de periode mei - december 2022 hebben wij – te weten onderwijs, SPL (voorheen SKV) en gemeente – een Lokaal Educatieve Agenda (LEA) opgesteld voor de periode 1 januari 2023 - 31 december 2026. Dat hebben we met elkaar en onder begeleiding van onderzoeks- en adviesbureaus Sardes en Oberon gedaan. We hebben input gegeven, gesprekken met elkaar gevoerd en gezamenlijk dit stuk opgesteld.

Voorheen was er in Voorschoten een breed onderwijsoverleg, maar deze is een jaar of zes geleden ter ziele gegaan. Wij als educatieve partners wensen dat er weer een structureel bestuurlijk overleg opgestart wordt in Voorschoten. Wij gaan de LEA als instrument gebruiken om in goede onderlinge verhoudingen tot gezamenlijke afspraken te komen en daaraan uitvoering te geven. We benutten de LEA ook als kader voor het wettelijk verplicht bestuurlijk overleg over onderwijsachterstanden en voor- en vroegschoolse educatie (vve)¹. Het overleg over onderwijshuisvesting valt buiten het bestek van onze LEA. Er is in de gemeente Voorschoten een Integraal HuisvestingsPlan² opgesteld en bekrachtigd en hiervoor wordt een apart traject doorlopen. Wel zijn er vanzelfsprekend veel dwarsverbanden tussen de visie op educatie en op huisvesting van kinderopvang en onderwijs.

Met deze nieuwe LEA voor Voorschoten wordt gestalte gegeven aan het voornemen om de bestuurlijke samenwerking te hervatten en duurzaam te maken. Dit document bevat onze gezamenlijk geformuleerde uitgangspunten en doelen voor de komende jaren. Daarnaast hebben we vastgelegd hoe we onze samenwerking structureren. De LEA is een meerjarige beleidsagenda op hoofdlijnen. Deze is niet in beton gegoten. Onze LEA is een groeidocument dat de mogelijkheid biedt om gaandeweg bij te sturen. In de komende jaren zullen nieuwe ontwikkelingen zich aandienen, die hun impact zullen hebben op de samenwerking tussen onderwijs, opvang, jeugdgezondheidszorg, gemeente en andere partners. Naar aanleiding daarvan zullen we, waar nodig, nieuwe thema's agenderen of de focus verleggen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat onze hoofdambitie en uitgangspunten. In hoofdstuk 3 worden de inhoudelijke thema's beschreven. In hoofdstuk 4 komen de organisatie, structuur en de financiën van de LEA aan de orde. Het slothoofdstuk 5 bevat de actielijnen die de komende jaren uitgewerkt gaan worden.

¹ WPO artikel 160 en 161. Wettelijk verplichte thema's zijn: zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan voorschoolse educatie, resultaten van vroegschoolse educatie; het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen.

² Gemeente Voorschoten - Integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs 2020-2035.

2 Hoofdambitie en uitgangspunten

We willen de LEA zo inrichten dat onze plannen ook tot een daadwerkelijke uitvoering komen. Dit betekent dat we gezamenlijk bepalen waar we de meeste impact kunnen hebben, heldere keuzes maken en focus aanbrengen. We werken vanuit een gezamenlijke hoofdambitie en hanteren daarbij enkele uitgangspunten en principes.

2.1 Hoofdambitie

Onze gezamenlijke hoofdambitie luidt:

Kansen voor kinderen

Wij willen er samen voor zorgen dat alle kinderen in Voorschoten de kans krijgen om op te groeien tot veerkrachtige en zelfstandige inwoners. We investeren daarom in een voorspoedige ontwikkeling en schoolloopbaan van kinderen, vanaf de geboorte tot en met de overgang naar het voortgezet onderwijs buiten onze gemeente.

Met elkaar trachten we deze hoofdambitie te verwezenlijken. In hoofdstuk 3 werken wij dit verder uit via een drietal thema's. Hierbij formuleren we kwalitatieve ambities waarvan we de voortgang bespreken.

2.2 Uitgangspunten en principes

We hanteren de volgende uitgangspunten en principes bij de uitvoering van onze LEA.

Reden voor samenwerking

Iedere organisatie en instelling heeft eigen taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van kinderen en hun ouders. We willen samenwerken omdat we weten dat sommige uitdagingen niet door een organisatie alleen aangepakt kunnen worden en omdat we ervan overtuigd zijn dat we door samen te werken meer bereiken. Wij erkennen allemaal dat er urgentie is om samen te werken om onze gezamenlijke ambitie te bereiken. Samenwerken in het belang van het kind is hierbij belangrijk. Het optimaliseert de doorgaande ontwikkelingslijnen en geeft focus en continuïteit voor de komende jaren. We willen samen een stevig fundament bouwen voor de toekomst.

Gelijkwaardigheid en rolverdeling

We gaan met elkaar bestuurlijk het gesprek aan wat we gezamenlijk willen bereiken en we committeren ons ook om te trachten dat waar te maken. Daarvoor zetten we tijd en kennis in. Iedere partij staat hierin gelijkwaardig ten opzichte van andere partijen en men mag elkaar bevragen op het standpunt van de ander. De gemeente neemt hierin een voortrekkersrol, zodat de LEA aangejaagd wordt. De gemeente is daarmee de partij 'primus inter pares', oftewel de eerste onder gelijken. De ambtelijke beschikbaarheid van circa 75- 100 uur per jaar bij de gemeente om de LEA te faciliteren, geeft de logistieke kaders aan waarbinnen de LEA verder uitgewerkt gaat worden. De wethouder Onderwijs neemt actief deel aan de LEA en draagt naar het College toe uit wat in de LEA wordt besloten.

Focus

In de LEA werken we aan een beperkt aantal thema's waarop we verschil willen en kunnen maken. We kiezen daarom op korte termijn voor drie urgente thema's die elk in een werkgroep worden opgepakt. Dit zijn de thema's waarvan wij vinden dat ze op dit moment prioriteit hebben voor de LEA. Er is denken wij op korte termijn voor onze kinderen winst te boeken als wij deze thema's gezamenlijk oppakken. Het betreft: de verbinding tussen kinderopvang en zorg én onderwijs en zorg; het voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling en als derde sterke doorgaande lijnen en goede overgangen. Overige voor de gemeente Voorschoten relevante thema's worden in dit document benoemd en mogelijk op een later moment gezamenlijk opgepakt.

3 Inhoudelijke thema's

In de gemeente Voorschoten zijn net als elders internationale ontwikkelingen van invloed op de lokale onderwijssituatie. Zo vangt de gemeente met regelmaat vluchtelinggezinnen op. Daarnaast zet de gemeente zich sinds enkele maanden in voor de opvang van gezinnen uit Oekraïne en vinden ook expatgezinnen onderdak in onze gemeente.

Scholen en kinderopvanginstellingen opereren steeds nadrukkelijker in een breder maatschappelijk speelveld. Er zijn – mede onder invloed van stelselwijzigingen en decentralisaties van zorg, werk en jeugdhulp naar gemeenten – nieuwe mogelijkheden ontstaan om onder meer de verbinding met zorg te versterken. Deze ontwikkelingen zijn de achtergrond voor de samenwerking in de LEA.

Met elkaar hebben we de relevante onderwerpen voor de nieuwe LEA geïdentificeerd. We hebben alle ingebrachte onderwerpen geclusterd in drie hoofdthema's en binnen de thema's met elkaar de prioriteiten benoemd op basis van urgentie en gezamenlijke wensen. Zoals in de inleiding al vermeld, kunnen er gaandeweg nieuwe onderwerpen aan de thema's toegevoegd worden of een extra thema worden opgepakt. Hiervoor zijn een aantal suggesties naar boven gekomen, welke ook aan het einde van dit hoofdstuk vermeld staan.

De hoofdthema's:

- *Een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg & tussen onderwijs en zorg*
- *Voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling*
- *Sterke doorgaande lijnen en goede overgangen*

Hieronder werken wij deze drie thema's uit en geven we beschrijvend weer welke onderwerpen aan bod gaan komen.

3.1 Een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg én onderwijs en zorg

Wat er speelt

Onderwijs en kinderopvang zijn een belangrijke vindplaats van jeugdzorgproblematiek (vroegsignalering) en tegelijkertijd belangrijke spelers in het verminderen en oplossen van deze problemen. In de wetgeving rondom de decentralisaties van passend onderwijs en jeugdhulp is meegegeven dat een goede aansluiting tussen beide domeinen een vereiste is om kinderen de beste kansen te kunnen bieden. De aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp is nog niet op orde blijkt uit meerdere landelijke onderzoeken.

Door corona is het aannemelijk dat ook de problemen van kinderen en jongeren in Voorschoten groter zijn geworden, zoals meer eetstoornissen en meer suïcidale gedachten. Verder zien we dat zich problemen voordoen in anderstalige gezinnen, waarbij de communicatie met de ouders vanwege taalverschillen soms lastiger is. Ook is er onder deze groepen soms sprake van andersoortige problematiek, zoals bijvoorbeeld trauma bij een vluchteling gezin. Een ander probleem dat volgens onderwijsbetrokkenen soms voorkomt in Voorschoten is de prestatiedruk die ouders hun kinderen opleggen, waar mentale problemen en faalangst uit voort kunnen komen.

In Voorschoten hebben we de afgelopen periode stappen gezet. De gemeente, JGZ, andere zorgaanbieders, de kinderopvang en het onderwijs (inclusief samenwerkingsverband PO) weten elkaar beter te vinden. Deze partijen zijn met elkaar in gesprek en willen zich inzetten om de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg te versterken. Zo heeft de gemeente een voorstel geformuleerd om het

integraal arrangeren³ lokaal vorm te geven.⁴ Verder heeft de functie van schoolmaatschappelijk werk in de afgelopen periode vorm gekregen en is er onder scholen de wens om dit te continueren. Intensivering van deze samenwerking is nodig, want ook in Voorschoten staat het zorgstelsel van jeugdhulp en Passend onderwijs onder druk. We moeten met elkaar de komende jaren op zoek naar een goede balans in dit stelsel. Dat vraagt om meer afstemming, meer kennis van elkaars aanpak en om het beantwoorden van vragen als: Hoe kunnen we de vroegsignalering nog sneller en beter vormgeven, te beginnen bij de kinderopvang? Hoe kunnen we kinderen maatwerk bieden en zorgen dat zij op tijd de juiste hulp krijgen? Welk aanbod kan er het beste worden ingezet? Wat is ieders rol en verantwoordelijkheid? Wie neemt de regie? En wie betaalt wat? Hierbij is de driehoek school/kinderopvang-zorgaanbieders-ouders/thuis cruciaal. Bij doorverwijzing naar opgeschaalde zorg is vaak het probleem dat de school/kinderopvang en de 'lichte' zorgaanbieders het zicht verliezen op de problematiek en de aanpak. Terwijl informatie over het kind en het gezin juist voor hen cruciaal is om aanvullende ondersteuning te kunnen bieden. Een meer integrale aanpak via 1 gezin en 1 plan, waarbij alle betrokkenen geïnformeerd worden, is daarom van groot belang.

Ambitie

Onze gezamenlijke ambitie: Versterken van de verbinding tussen kinderopvang en zorg én tussen het onderwijs en zorg.

Bestuurlijke keuzes voor koers 2023-2026

Om onze ambitie waar te kunnen maken, maken we de volgende keuzes:

1. Uitbouwen van zorg in de school, zoals het schoolmaatschappelijk werk en de zorgteams. We gaan het contact tussen ouders, zorgaanbieders en scholen versterken en meer vanzelfsprekend maken. We gaan hulp voor kinderen en gezinnen waar mogelijk beter verbinden aan de zorgstructuur in de school. We gaan de opgebouwde samenwerking tussen zorgaanbieders en kinderopvang eveneens uitbouwen.
2. Effectiever verbinden: streven naar sterke verbindingen en goede communicatie tussen ouders, zorgpartijen in en rondom onderwijs en kinderopvang en het onderwijs/de kinderopvang zelf. Dit vraagt om lage drempels tussen organisaties, vertrouwen in elkaars deskundigheid en als organisatie indien nodig verder kijken dan de eigen kerntaak en andermans deskundigheid kennen en erkennen. Een snelle en zorgvuldige vroegsignalering is daarbij een belangrijk streven. We werken toe naar een laagdrempelig multidisciplinair overleg met alle betrokkenen, waarin kinderen met veel zorgondersteuning besproken worden.
3. Verder onderzoeken van de mogelijkheden van onderwijszorgarrangementen via de zorgteams: arrangementen op maat voor complexe casussen, bundeling van zorg en onderwijs en de financiering daarvan, deels binnen bestaande geldstromen.
4. Om zicht te krijgen of er goede verbindingen van de grond komen, gaan we dit kwalitatief monitoren en de uitkomsten bestuurlijk bespreken.

3.2 Voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling

Wat er speelt

In de gemeente Voorschoten is sprake van aanzienlijke verschillen tussen een relatief grote goed bemiddelde populatie en een relatief kleine groep die het minder goed heeft. En hoewel in Voorschoten de gemiddelde schoolweging⁵ lager is dan landelijk (wat duidt op minder problematiek dan elders), is er ook sprake van een diverse groep aan anderstalige kinderen. Er zijn vluchtelingenkinderen uit diverse landen, zoals Syrië en

³ het gezamenlijk (ouders, onderwijs en jeugdhulp) bedenken, maken en uitvoeren van een plan voor de leerling met aanbod dat passend en tijdig beschikbaar is.

⁴ Besprekingsstuk Directiekring Primair Onderwijs Voorschoten (24 januari 2022)

⁵ Zie begrippenlijst aan het einde van dit document.

Afghanistan, er zijn arbeidsmigranten uit met name Oost-Europese landen, er zijn expat-kinderen uit een diversiteit aan landen en sinds kort worden er gezinnen uit Oekraïne in Voorschoten opgevangen. De gemeente heeft het aantal op te vangen statushouders met gezinnen verhoogd voor de komende jaren. Dit zijn allemaal kinderen van wie we uit onderzoek weten dat zij in de eerste 5 à 7 jaren na aankomst in Nederland extra taalondersteuning nodig hebben om stagnatie in de ontwikkeling te voorkomen. Daarnaast zijn er ook zowel allochtone als autochtone kinderen uit taalzwakkere gezinnen die extra taalondersteuning nodig hebben.

Kinderopvang vervult een cruciale rol in de ontwikkeling van jonge kinderen 0-4 jaar. Vanaf de babygroep leren kinderen spelenderwijs in de opvang en wordt hun brede ontwikkeling, waaronder taal, gestimuleerd en gemonitord. Via voorschoolse educatie wordt aan jonge kinderen met een (risico op) taalachterstand en/of ontwikkelingsachterstand extra stimulans geboden. Het is van belang dat we dit aanbod in kwantiteit en kwaliteit op orde houden, zeker gezien de personele druk die de kinderopvangsector op dit moment ondervindt. Voor Voorschoten is het van belang dat elk jong kind gebruik kan blijven maken van het peuterprogramma, waarbij peuters met een (risico op) achterstand⁶ kunnen deelnemen aan aanvullende educatieve ondersteuning via voorschoolse educatie. Uitgangspunt in Voorschoten is daarbij dat dit in gemengde groepen gebeurt van kinderen met en zonder (risico op) achterstand.

Ook in het primair onderwijs is het nodig om een aanbod te realiseren waarmee elk kind een goede (taal)ontwikkeling kan doormaken. Door de coronabeperkingen tussen 2020 en 2022 zijn risicofactoren versterkt en hebben kwetsbare groepen soms extra achterstand opgelopen, zowel cognitief als sociaal-emotioneel. Dit blijkt uit landelijk onderzoek vooral voor kinderen uit kwetsbare gezinnen. Vanuit het Rijk zijn voor de gemeente (Voorschoten: € 291.600 voor periode medio 2022- medio 2025) en voor het onderwijs tijdelijke NPO-middelen beschikbaar gesteld om deze achterstanden in te lopen. In een aparte notitie hebben wij hierin keuzes gemaakt voor wat betreft de gemeentelijke inzet.

Met het thema voorkomen en bestrijden van stagnatie van (taal)ontwikkeling geven we invulling aan de thema's waarvan ook wettelijk bepaald is dat we er afspraken over maken of ten minste jaarlijks overleg voeren.

Onze ambitie is een zo hoog mogelijk bereik van geïndiceerde peuters. In ons toekomstige beleidsplan VVE staat verder toegelicht hoe we dat willen bereiken.

Rondom de resultaten voor- en vroegschoolse educatie hebben we eerste helft 2022 met elkaar afspraken vastgelegd welke ambities we hebben ten aanzien van de opbrengsten van vve en hoe we dat willen gaan monitoren. Dit staat in de notitie 'Vve-resultaatafspraken gemeente Voorschoten', welke als bijlage bij deze LEA beschouwd mag worden. De ambitie is dat jonge kinderen die met een taalachterstand instromen (een deel van) deze achterstand inlopen als ze uitstromen.

Vanuit de wet (WPO artikel 160 en 161) zijn we als bestuurlijke partners verplicht afspraken te maken over het tegengaan van segregatie, het bevorderen van integratie in het onderwijs en het spreiden van kinderen met een risico op achterstand. Deze afspraken zijn minder eenvoudig te realiseren door de keuzevrijheid van ouders. We bevorderen de integratie en bestrijden de segregatie in de vroeg- en voorschoolse door bewust te kiezen voor gemengde groepen en een gespreid aanbod op zes locaties binnen de gemeente overeind te houden. Hierdoor zitten kinderen met een risico op een taalachterstand samen in een ve-groep met kinderen die dit risico niet lopen en komen ze dus veelvuldig met elkaar in aanraking.

In het primair onderwijs is sprake van een spreiding van kinderen waar thuis geen Nederlands gesproken wordt over verschillende scholen. Door deze versnippering is er geen sprake van een eenduidige NT2-aanpak. Het onderwijs wil in samenspraak met de gemeente vanaf 2023 een internationale taalklas inrichten voor groep 3

⁶ In Voorschoten worden er circa 20 kinderen geïndiceerd per jaar, dus zijn er ongeveer 30 2,5-4 jarigen met een risico op een taalachterstand die een verrijkt taalaanbod zouden moeten krijgen.

t/m 8. Daarnaast is er behoefte om expertise met betrekking tot taalontwikkeling en het omgaan met diversiteit meer te delen.

Scholen kunnen verder licht sturen in het spreiden van kinderen door kinderen van verschillende achtergrond en/of verschillende ondersteuningsbehoefte te verdelen over verschillende groepen als deze aanwezig zijn. De spreiding van kinderen die extra ondersteuning nodig hebben is binnen de gemeente Voorschoten over het algemeen goed. Bij basisschool De Vink worden wel meer kinderen met een (risico op) taalachterstand opgevangen dan bij de andere scholen. Dit gegeven is algemeen bekend en wij zien geen aanleiding hier bestuurlijk op te gaan acteren. Vanuit de schoolbesturen komt er dus geen uitgewerkt plan voor de spreiding van de kinderen met een risico op onderwijsachterstanden, omdat dit niet noodzakelijk is gezien de verdeling en omdat dit de keuzevrijheid van ouders te veel kan raken.

We hebben in Voorschoten brede, gedeelde toelatings- en inschrijvingsprocedures die voor alle basisscholen gelden. Op bestuurlijk niveau zien we momenteel geen aanleiding hier nog aanvullend beleid op te formuleren.

Ambitie

Onze gezamenlijke ambitie: Stagnatie in de (taal)ontwikkeling wordt bij kinderen van 2-12 jaar bestreden door een sterk, gezamenlijk aanbod.

Bestuurlijke keuzes voor koers 2023-2026

Om de gezamenlijke ambitie over voorkomen en bestrijden van (taal)stagnatie waar te maken, maken we de volgende keuzes:

1. De gemeente zet alle Rijksmiddelen GOAB (circa € 234.883 per jaar) in om voor alle peuters met een risico op een onderwijsachterstand een verruimd en kwalitatief hoogwaardig aanbod te doen, naast alle wettelijk te maken afspraken over vve, zoals over resultaten vroegschoolse educatie.
2. We gaan segregatie tegen door in de vve bewust vast te houden aan gemengde groepen.
3. Onze ambities over opbrengsten van vve zijn: jonge kinderen die met een taalachterstand starten aan vve of het basisonderwijs, lopen een deel van deze achterstand in bij uitstroom vve/groep 2.
4. Onderwijs voor anderstalige leerlingen gaan we verzorgen in een internationale taalklas. Ook gaan we de benodigde expertise op het gebied van taalontwikkeling (inclusief NT2) en omgaan met diversiteit delen en versterken, om professionals in de kinderopvang en scholen goed toe te rusten voor het werken met leerlingen die behoefte hebben aan extra taalondersteuning.

Ten aanzien van de gemeentelijke middelen NPO is een korte notitie geschreven 'beleidsnotitie Nationaal Programma Onderwijs, gemeente Voorschoten' welke als bijlage van deze LEA beschouwd mag worden.

3.3 Sterke doorgaande lijnen en goede overgangen

Wat er speelt

Kinderen van 4 jaar starten op de basisschool, waarbij het voor zowel het kind en de ouders als de school van groot belang is dat het kind terecht komt op een school die passend is voor het kind. Een goede gegevensoverdracht vanuit de kinderopvang naar de school is daarbij belangrijk, vooral als er mogelijk extra ondersteuning geboden moet worden. In Voorschoten zijn een aantal scholen die kinderopvang in het pand hebben waarbij deze overdracht vergemakkelijkt wordt omdat de lijnen korter zijn. Vve-locaties en kinderdagopvanglocaties die niet in een schoolgebouw gevestigd zijn, hebben andere manieren om de overdracht te realiseren. De overdracht vanuit vve-locaties gebeurt nu altijd 'warm' voor kinderen met extra ondersteuning of gezinnen waar iets aan de hand is rond de ouders. Bij de reguliere kinderopvang (locaties

zonder ve-aanbod) is dit minder vanzelfsprekend. Voor een goede overstap naar de basisschool is dat zeker wenselijk. Hierdoor krijgen scholen namelijk een goed beeld van de cognitieve ontwikkeling van een kind, (zorg)ondersteuning die het kind waarschijnlijk nodig heeft en wat er speelt in het gezin. Deze kennis versterkt de vroegsignalering.

Binnen het basisonderwijs stromen kinderen soms uit naar het speciaal (basis)onderwijs. Ook hier geldt dat overdracht van gegevens van groot belang is voor een goede landing op de nieuwe school.

Tot slot stromen alle basisschoolleerlingen uit Voorschoten uit naar middelbare scholen in de regio. De overgang naar voortgezet onderwijs is voor veel 11- en 12- jarige kinderen een grote verandering. Dit vraagt om een goed doordachte aanpak vanaf groep 7 tot en met het eerste jaar van het voortgezet onderwijs.

Ambitie

Onze gezamenlijke ambitie: Kinderen ervaren weinig tot geen problemen bij overgangen en we zorgen ervoor dat er een logische doorgaande leerlijn is voor hen.

Bestuurlijke keuzes voor koers 2023-2026

1. Voor alle kinderen met extra onderwijsondersteuning vindt er een goede, warme overdracht plaats bij entree basisonderwijs vanuit de kinderopvang.
2. We gaan verkennen hoe de overgang naar het voortgezet onderwijs nog verder verbeterd kan worden.

3.4 Overige mogelijke onderwerpen 2023-2026

In de gesprekken over de totstandkoming van dit stuk hebben we met elkaar van gedachten gewisseld welke bestuurlijke thema's er mogelijk de komende jaren nog opgepakt kunnen of moeten worden. We noemen deze nu bewust in dit stuk in het kader van de continuïteit.

Het gaat om:

1. Internationalisering/internationale school
2. Welbevinden en veerkracht
3. Sportonderwijs
4. Educatief partnerschap met ouders

In goed overleg is besloten het thema hoogbegaafdheid hier verder niet op te nemen, omdat het samenwerkingsverband dit op regionaal niveau aan het uitwerken is. Ook het thema lerarentekort en personeelstekort in de kinderopvang staat niet op deze lijst, omdat dit vraagstuk op ander niveau (landelijk en regionaal) opgepakt moet worden.

4 Structuur en organisatie

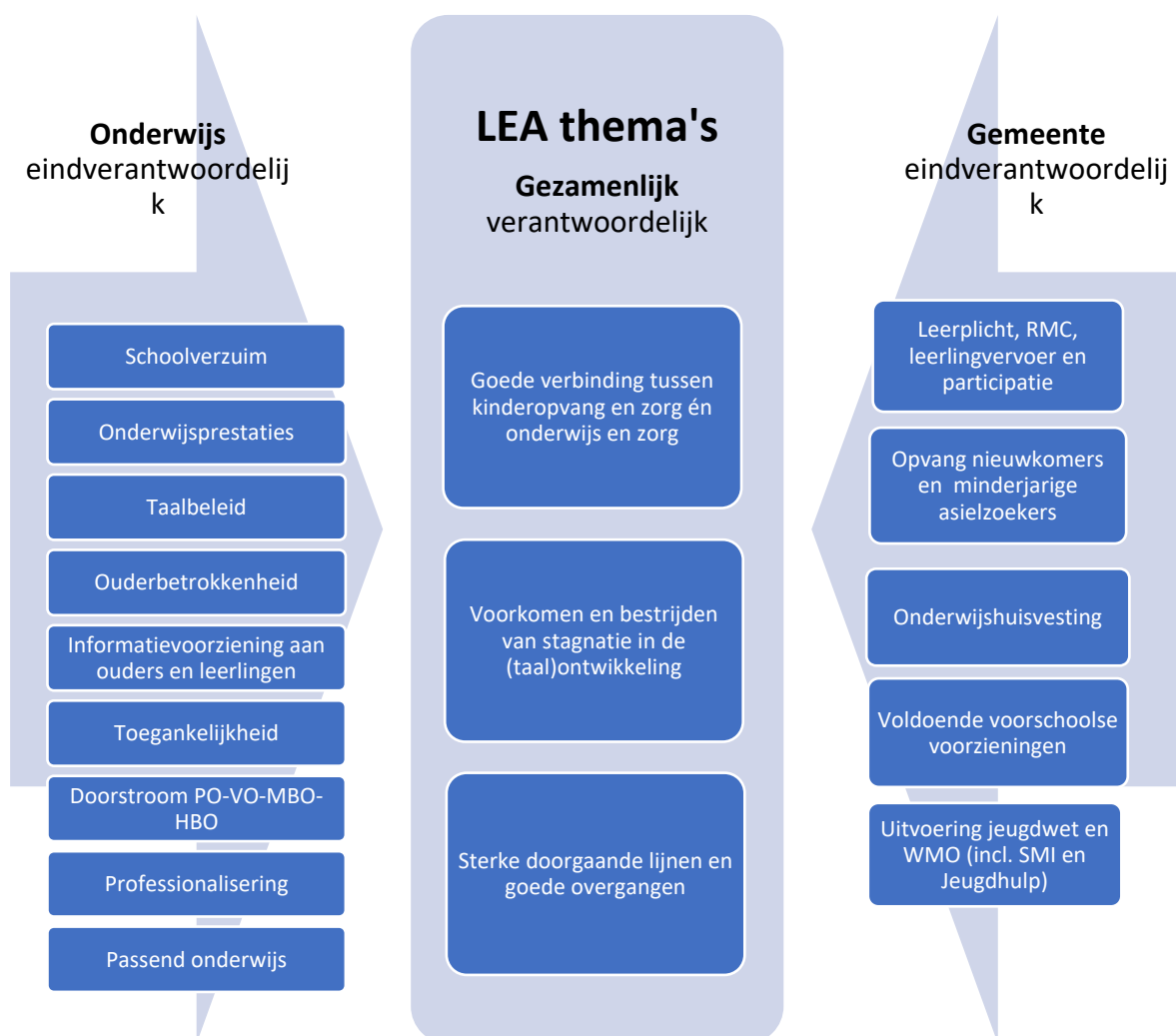
In dit hoofdstuk gaan we in op het 'hoe': we beschrijven hoe we willen samenwerken en hoe we denken onze ambities te kunnen realiseren. Daarbij gaan we achtereenvolgens in op:

- bestuurlijke verantwoordelijkheden,
- de structuur van de LEA,
- financiën,
- communicatie.

4.1 Bestuurlijke verantwoordelijkheden

Wettelijk gezien zijn de schoolbesturen en de gemeente bestuurlijk eindverantwoordelijk voor een aantal van de thema's op de LEA.⁷ In figuur 1 is in een 3-kolommenmodel schematisch weergegeven wie waarvoor verantwoordelijk is en op welke thema's de partijen elkaar (in de middenkolom) treffen.

Figuur 1 - Bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen en buiten de LEA

⁷ Sinds de invoering van de wet IKK heeft de kinderopvang ook enkele wettelijke taken ten aanzien van de overdracht naar het basisonderwijs en het goed monitoren van de ontwikkeling van kinderen.

In de linker kolom staan de zaken waar het onderwijs over gaat, rechts de onderwerpen waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Het betreft hier louter de bestuurlijke verantwoordelijkheden zoals die door de wetgever zijn vastgelegd. In de middelste kolom staan de gezamenlijke thema's specifiek voor Voorschoten voor de komende periode. In Voorschoten hebben wij hierbij prioriteiten gesteld, die in het vorige hoofdstuk zijn beschreven. Bij de uitvoering van de LEA zijn er ook nog andere organisaties en instellingen uit het sociale domein betrokken.⁸ Daar gaan we in de volgende paragraaf nader op in.

4.2 De structuur van de LEA

LEA stuurgroep

Bij de LEA in de gemeente Voorschoten gaan we de volgende partijen betrekken:

- Onderwijs: schoolbesturen po (4)
- Kinderopvang: SPL, aanbieder van ve
- Gemeente Voorschoten: portefeuillehouder onderwijs en ambtenaar die LEA in de portefeuille heeft.

Dit noemen we vanaf 2023 de LEA-stuurgroep. Deelnemers hebben bestuurlijk mandaat als ze deelnemen, wat dus betekent dat er ter plekke besluiten genomen kunnen worden. Andere organisaties (bijvoorbeeld JGZ, Voorschoten voor Elkaar en bibliotheek) of vakinhoudelijke beleidsambtenaren kunnen op afroep deelnemen. Externe partijen die op afroep deelnemen, ontvangen wel standaard alle stukken ter informatie. We kiezen dus voor een compacte structuur waarin deze partijen samenwerken om de ambities van deze LEA uit te voeren.

Wij werken met een LEA-stuurgroep die sturing geeft aan drie werkgroepen (zie hieronder). De LEA-stuurgroepleden komen twee keer per jaar bijeen om de voortgang en resultaten rondom de werkgroepen te bespreken, actielijnen te evalueren, de visie en koers waar nodig bij te stellen en nieuwe lijnen uit te zetten. Waar nodig worden andere bestuurlijke vraagstukken besproken; ieder lid kan een vraagstuk op de agenda plaatsen. Het bestuurlijk overleg wordt ook benut om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het bestuurlijk overleg over het onderwijsachterstandenbeleid.

Richtinggevende vragen voor de LEA stuurgroep zijn:

- Boeken we voldoende voortgang op de benoemde thema's? Waar doen zich mogelijk knelpunten voor? Welke successen kunnen we vieren?
- Hebben we de resultaten van onze aanpak goed in beeld? Slagen we er in om onze doelen te halen?
- Doen er zich nieuwe ontwikkelingen voor waar we met de LEA op in moeten spelen?
- Kunnen we de bestaande werkgroepen voortzetten of zijn er wijzigingen of aanvullingen nodig?
- Zijn we tevreden over de onderlinge samenwerking?
- Wat zijn financiële ontwikkelingen en zijn er voldoende middelen beschikbaar voor de verschillende thema's?

Het bestuurlijk overleg wordt voorbereid en georganiseerd door de gemeente. De wethouder onderwijs zit het overleg voor.

Wergroepen

In de werkgroepen wordt uitvoering gegeven aan de LEA. In de LEA 2023-2026 zijn vooralsnog drie werkgroepen benoemd, gekoppeld aan de drie gekozen thema's te weten: verbinden kinderopvang en zorg én onderwijs en zorg, voorkomen stagnatie (taal)ontwikkeling en als derde thema sterke doorgaande lijnen en goede overgangen.

⁸ Kinderopvangorganisaties sluiten aan bij het jaarlijks bestuurlijk overleg OAB (zie WPO artikel 160 en 161).

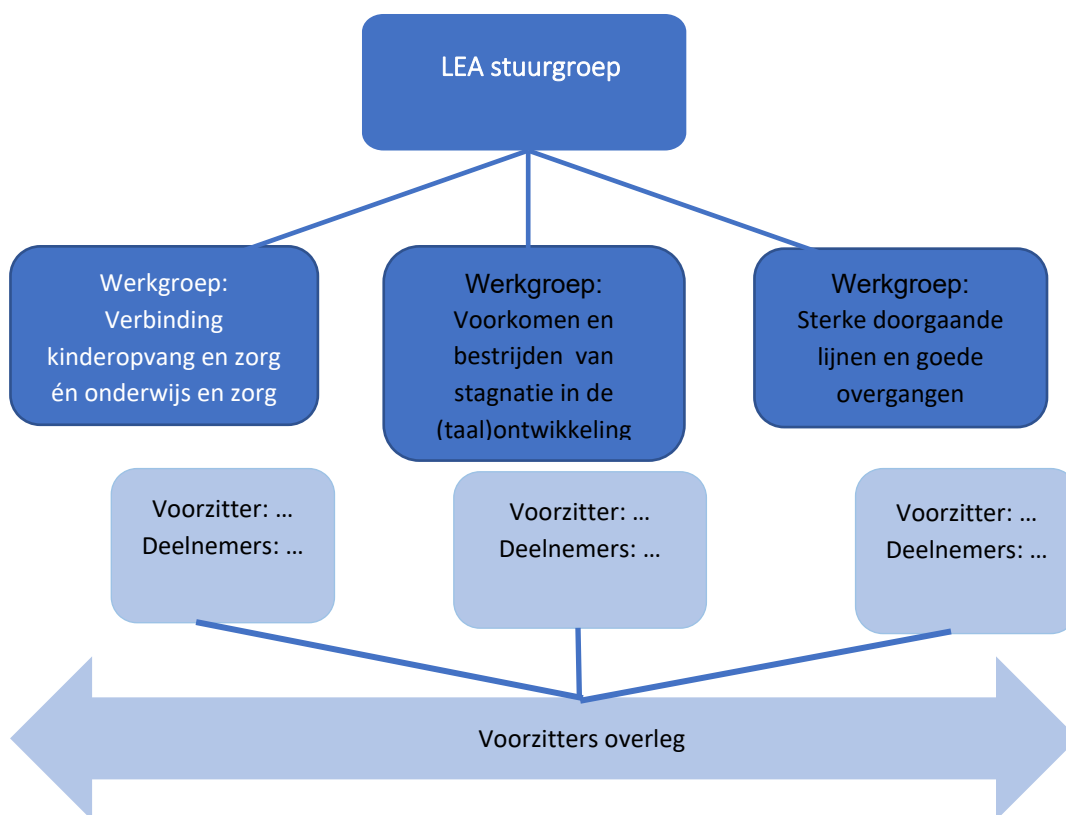
In iedere werkgroep zitten afgevaardigden van de betrokken partijen uit de LEA-stuurgroep, aangevuld met uitvoerende organisaties. Zij worden bij de start mogelijk extern ondersteund. De groep is niet groter dan 4 á 6 deelnemers, zodat men slagvaardig kan opereren. De deelnemers zijn, binnen de lijnen die het bestuurlijk overleg heeft geformuleerd, beslissingsbevoegd en hebben het mandaat om vanuit de eigen achterban een inhoudelijke bijdrage te leveren, acties uit te werken en acties uit te zetten. De werkgroepen werken de actielijnen uit. Waar nodig worden andere partijen (tijdelijk) uitgenodigd om aan te schuiven.

Richtinggevendende vragen voor de werkgroepen zijn:

- Verlopen zaken binnen het thema goed en doen we gezamenlijk de goede dingen?
- Hoe lopen de verschillende actielijnen? Wat gaat goed? Waar lopen we vast? Welke oplossingen hebben we daarvoor?
- Welke gegevens hebben we beschikbaar en wat zeggen die over de voortgang en resultaten? Welke gegevens missen we nog?
- Welke nieuwe ontwikkelingen doen zich voor en moeten we daar actie op ondernemen?
- Hoe loopt onze samenwerking? Moeten we onze werkwijze eventueel bijstellen?

De werkgroepen zijn vrij in hun handelen en planning. Zij bepalen zelf de frequentie van hun overleg en stellen uit de eigen gelederen een voorzitter aan. Hierbij denken we voornamelijk aan de volgende verdeling: voorzitter werkgroep thema 1 vanuit de gemeente, voorzitter werkgroep thema 2 vanuit SPL en voorzitter werkgroep thema 3 vanuit het onderwijs. Overigens wordt tussentijds, waar relevant, informatie uitgewisseld tussen of samengewerkt met de andere twee werkgroepen, want de drie voorzitters houden met regelmaat een gezamenlijk overleg.

Figuur 2 - De structuur van de LEA Voorschoten vanaf 2023

4.3 Financiering LEA

De gemeente Voorschoten heeft de volgende middelen beschikbaar voor de thema's van de LEA.

- € 291.600 NPO-middelen, besteedbaar tot en met juli 2025, waarvan circa € 25.000 voor versterking samenwerking, zoals deze LEA.
- € 300.498 GOAB middelen⁹ en € 69.418 vve gemeentelijke subsidie, o.a. voor de uitvoering van het vve-aanbod, indicatiestelling ve door de JGZ en diverse activiteiten.
- Een deel van € 14.470 (komend uit een gemeentelijke subsidie Welzijn aan Voorschoten Voor Elkaar) wordt besteed aan ouderbetrokkenheid. Het betreft o.a. de activiteit de Voorleesexpress, uitgevoerd door JesRijnland.

In het bestuurlijk overleg wordt besproken wanneer er veranderingen in het budget gaan plaatsvinden dan wel door de partijen nodig geacht worden. De beschikbare middelen per thema worden uitgewerkt in de werkgroepen en dus voorgelegd aan de LEA-stuurgroep. Uitgangspunt hierbij is dat er geen extra middelen beschikbaar zijn en komen, maar dat de werkgroepen de opdracht krijgen om binnen bestaande budgetten (NPO, Jeugdhulp, Passend onderwijsmiddelen etc.) zaken te wijzigen, zodat waar nodig geldstromen verlegd worden.

4.4 Communicatie

Heldere communicatie is van groot belang. Niet alleen tussen de bij de LEA betrokken partijen maar ook tussen de vertegenwoordigers in werkgroepen en hun eigen organisaties en achterban. Het is van belang dat de professionals in de diverse sectoren op hoofdlijnen geïnformeerd worden over besluiten en acties, en over wat dit concreet voor hen betekent. We spreken daarom af dat iedere partij zelf verantwoordelijk is voor afstemming met en binnen de eigen organisatie.

⁹ Dit betreft het GOAB budget van 2023. Het GOAB budget van 2023 betreft €241.735 en €58.763 aan resultaatoverheveling uit 2022. Het GOAB budget wordt elk jaar door het Rijk uitgekeerd en kan per jaar verschillen. De huidige trend is dat het budget elk jaar stijgt.

Begrippenlijst

GOAB	Gemeentelijke Onderwijsachterstandenbeleid
IKK	De Nederlandse Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, afgekort IKK, verbetert de kwaliteit en toegankelijkheid van de kinderopvang.
Integraal arrangeren	Het gezamenlijk (ouders, onderwijs en jeugdhulp) bedenken, maken en uitvoeren van een plan voor de leerling met aanbod dat passend en tijdig beschikbaar is.
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LEA	Lokale Educatieve Agenda, bestuurlijk overleg tussen gemeente en lokale, educatieve partners
NPO	Nationaal Programma Onderwijs, ingesteld om coronavertragingen teniet te doen in de periode 2021-2025.
NT2	Nederlands als tweede taal.
PO	Primair Onderwijs
Primus inter pares	De eerste onder de gelijken. Desbetreffende persoon of partij is gelijkwaardig aan de andere personen of partijen, maar is aangewezen om een leidende rol te nemen. Bekende voorbeelden zijn de minister-president in het kabinet en de Tweede Kamervoorzitter in de Tweede Kamer.
Schoolweging	De zogenoemde schoolweging kan helpen om goed zicht te krijgen op de leerlingpopulatie. Deze maat geeft in feite aan hoe complex die populatie is. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent deze schoolweging voor elke schoolvestiging en onderwijslocatie. Dat doet ze aan de hand van vijf factoren: het opleidingsniveau van zowel de moeder als de vader, de herkomst van ouders, of ouders in de schuldsanering zitten, de verblijfsduur van de moeder in Nederland, en het gemiddelde opleidingsniveau van moeders van leerlingen op school. Hoe hoger de schoolweging is, des te complexer de populatie leerlingen.
Ve	Voorschoolse educatie: verrijkt (taal)aanbod aan peuters van 2,5 tot 4 jaar.
Vve	Voor- en voerschoolse educatie. Voerschoolse educatie is het verrijkt (taal)aanbod aan kleuters.
Vroegsignalering	Op jonge leeftijd kinderen waarover zorgen zijn in beeld krijgen, zodat tijdig hulp geboden kan gaan worden.
Warme overdracht	Overdracht die telefonisch of face-to-face plaatsvindt, zodat professionals toelichting kunnen geven en elkaar bevragen.
WPO	Wet op het Primair Onderwijs